

HERKES İÇİN KALİTELİ EĞİTİM

EĞİTİM
REFORMU
GİRİŞİMİ

ERG E-BÜLTEN

ARALIK 2008-OCAK 2009

ERG'DEN HABERLER

SORAN VE SORGULAYAN GENÇLİK İÇİN ÖĞRETMEN EĞİTİMİ DESTEK PROJESİ BAŞLADI!

Düşünme Gücü: Soran ve Sorgulayan Gençlik için Öğretmen Eğitimi Destek Projesi, ERG, Milli Eğitim Bakanlığı ve Akbank ortaklığıyla yola çıktı. 4 Ocak'ta yapılan imza törenine başlayan ve ilk aşaması 17 ay olarak öngörülen proje, 8 ilde eleştirel düşünme öğretme ve öğrenme yöntemlerini uygulayabilecek 6600 öğretmeni yetiştirmeyi hedefliyor. Uzun dönemde Türkiye'nin diğer illerinde de uygulanması planlanan projenin amacı öğretmenlere destek sunarak, onların eleştirel düşünme yöntemlerini yaratıcı biçimlerde kullanan, eleştirel düşünme becerilerini içselleştirmiş öğrenciler yetiştirmesine katkıda bulunmak. Bu eğitimlerde aktarılan yöntemlerin zaman içinde öğretmen eğitiminin ayrılmaz bir parçası haline gelmesi hedefleniyor.

Akbank Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Azası Suzan Sabancı Dincer, imza töreninde yaptığı konuşmada bu hedefin altını çizdi: "Bizlere, okullarımızda aldığımız öğrenim sırasında, bir sorunun çoktan seçmeli cevapları arasında yalnızca bir tanesinin doğru olduğu öğretildi... Oysa gerçek hayatta bugün hepimiz, kendi tecrübelerimizden de çok iyi biliyoruz ki, her sorunun birden fazla yanlış cevabı olabileceği gibi, birden fazla doğru cevabı da olabilir... Hayat bize ezberle değil ancak düşünüp sorgulayarak başanlı olabileceğimizi öğretiyor... Gerçek eğitim, öğrenciyi ansiklopedik bilgi ile donatmak değil, verileri 'yorumlayan', bir noktadan başka noktaya varabilen yani akıl yürütebilen gençler yetiştirmek demektir..."

Bakan Çelik de yaptığı konuşmada, çocukların bilgileri kopyalayarak edilemeyeceğini ifade ederek, soran, sorgulayan bir nesil yetiştirmek istediklerini ve "öğrenmeyi öğrenme" sistemini getirdiklerini belirtti.

ERG Direktörü Prof. Dr. Üstün Ergüder ise konuşmasında, "Son yıllarda, gerek Milli Eğitim Bakanlığı'nın gerek sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün etkin devlet-toplum işbirliği alanında attığı adımlar, gelişmesi için gayret ettiğimiz katılımcı eğitim politikası kültürünün ve kaliteli eğitimin yaygınlaşması yönünde umutlanmızı artırıyor" dedi.

Eleştirel düşünme beceri ve tutumlarının eğitimde yaygınlaşması, kuruluşundan bu yana ERG'nin reform öncelikleri arasında yer alıyor. Prof. Dr. İpek Gürkaynak, Prof. Dr. Fusun Üstel ve Prof. Dr. Sami Güllüoğlu tarafından 2004 yılında hazırlanan "Eleştirel Düşünme" başlıklı rapor bugüne kadar binlerce öğretmenle paylaşıldı. Bu yayına ulaşmak için:
http://ipc.sabanciuniv.edu/tr/Yayinlar/Elestirel_Dusunme.pdf

EĞİTİMDE HAKLAR MEVZUAT ÇALIŞTAYI

Eğitimde Haklar projesi kapsamında, 10-11 Ocak tarihlerinde düzenlenen çalıştaya Türkiye'den akademisyenler, hukukçular, öğretmenler ve eğitim ile insan hakları alanlarında çalışan sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ek olarak, UNESCO Eğitim Hakkı Özel Elçisi Prof. Dr. Jan De Groof ve başkanı olduğu Avrupa Eğitim Hukuku ve Politikası Birliği'nden iki uzman da katıldı. Çalıştayda, uluslararası insan hakları çerçevesinde, ulusal eğitim mevzuatı, sorun alanları ve çözüm önerileri tartışıldı. Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen ve Haziran 2007'de başlatılan proje, eğitimde insan haklarıyla ilgili yasal çerçeveyi iyileştirilmesine ve uygulama alanındaki eksikliklerin giderilmesine katkıda bulunmayı amaçlıyor.

EĞİTİMDE HAKLAR ÇALIŞMALARI ÇEŞİTLENEREK SÜRÜYOR

Eğitimde haklar alanındaki çalışmalarını sürdüren ERG, Şubat 2009'da 18 ay sürecek yeni bir projeye başlıyor. Avrupa Komisyonu tarafından Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Aracı programı kapsamında desteklenen çalışma, ERG'nin akademisyenler, hukukçular, öğretmenler ve eğitim ile insan hakları alanlarında çalışan sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla yürütülmekte olduğu Eğitimde Haklar projesinin devamı niteliğindedir. Proje, çocukların eğitime erişim hakkıyla eğitim süreci ve ortamlarındaki haklarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, yapıcı diyalog ortamları yaratma, siyasal ve bürokratik iradeyi güçlendirme, bu konuda sivil toplumla işbirliği ile savunuculuğu güçlendirme ve izleme araçları geliştirme hedeflerini taşıyor.

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER KONFERANSI BALIKESİR ÇALIŞTAYI

Eğitimde İyi Örnekler Konferansı'nın 18. çalıştayı, 20 Aralık 2008'de Balıkesir'de gerçekleştirildi. Balıkesir Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle gerçekleştirilen çalıştaya, eğitimin tüm paydaşları yoğun ilgi gösterdi. Öğrenci ve öğretmenlerden oluşan ekiplerin mekânın seçilmesinden katılımcıların karşılanmasına, zengin bir paylaşım ortamının yaratılmasından sunuşların yapılmasına kadar her konuda gönüllü ve öznenli bir hazırlık yapıldı çalıştaya, yerel okullardan 200'e yakın öğretmen, öğrenci, okul müdürü, akademisyen, yönetici ve milli eğitim müdürlüğü temsilcisi katıldı. Ulusal Eğitimde İyi Örnekler Konferansları'ndan seçilmiş iyi örneklerin yanı sıra yerel iyi örneklerin de sunulduğu oturumlara yoğun ve aktif bir katılım vardı. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın da "Türk Edebiyatı, Dil ve Anlatım Dersleri Programlarında Estetik Değer Oluşumu" ve "Teknoloji, İnovasyon ve Eğitim Programları" sunuşlarıyla katıldığı çalıştayda, yerel eğitim kurumlarının tamtım köşelerine de yer verildi. Yemek sırasında Kadriye Kemal Gürel Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin verdiği konserin renk kattığı çalıştay, canlılığı ve coşkusunun yanı sıra verimliliğiyle de katılımcıların memnun ettiği. ERG desteği ve katkısıyla gerçekleşen bu çalıştay, Balıkesir ilinde benzer çalışmaların sürdürüleceğinin bir işaretiydi. Çalıştay ve sunulan örneklerle ilgili daha fazla bilgi için:
www.egitimdeiyiornekler.org

"SOSYAL BÜTÇEYİ İZLİYORUZ" PLATFORMU

ERG'nin de içinde bulunduğu "Sosyal Bütçeyi İzliyoruz" platformu çalışmalarına devam ediyor. Platform, Aralık ayında TBMM'yi ziyaret ederek Genel Kurul'daki bütçe görüşmelerini izledi. Ankara ziyareti sırasında, parlamento görüşmelerini kamuoyuna yansıtma edemli bir görev üsteleneceği, taraf devletlere Derneği'yle bir toplantı yapıldı ve işbirliği olanakları tartışıldı. Platform, önümüzdeki dönemde 2009 sosyal bütçesinin oluşturulması konusunda kapsamlı bir değerlendirme yaparak kamuoyunu bilgilendirmeyi hedefliyor.

EĞİTİMDE EŞİTSİZLİKLER ÇALIŞMASI

ERG'nin Açık Toplum Enstitüsü'nün desteğiyle sürdürdüğü Türkiye Eğitim Sisteminde Eşitliğin Geliştirilmesi İçin Verilerle Desteklenmiş Savunu projesi kapsamında kaleme alınan raporla ilgili olarak 30 Ocak 2009'da bir görüş alma toplantısı düzenlendi. Birçok akademisyen, sivil toplum kuruluşu temsilcisi ve kamu yöneticisinin katıldığı toplantıda raporun yapılaşımı, bulguları ve politika önerileri tartışıldı. Rapor, Şubat ortasında yayımlanacak ve ERG'nin internet sayfasından erişilebilir olacak.

TÜRKİYE'DEN

ENGELLİLERİN HAKLARINA İLİŞKİN SÖZLEŞME ONAYLANDI

Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin TBMM tarafından 3 Aralık 2008 tarihinde onaylanmasıyla birlikte, Türkiye sözleşmeye taraf ülkeler arasında katıldı. Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, istihdam, adalet, ulaşım ve sağlık hizmetlerine erişim de dahil olmak üzere, toplumsal yaşamın her alanında engelli kişilerin karşı karşıya kaldığı ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını amaçlıyor. Engellilerin hak ve özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını sağlamayı öngören sözleşme, taraf devletlere engelli kişilerin haklarını kullanabilmeleriyle ilgili yükümlülükler getiriyor. Taraf devletler engelli haklarının nasıl uygulandığını daire, ilki, sözleşmeye onayladıktan sonra iki yıl içinde olmak üzere, komiteye düzenli raporlar vermeye yükümlü. Sözleşme uyarınca, yükümlülüklerin ulusal düzeyde eşgüdümü ve izlenmesi için bir kurum oluşturulması gerekiyor.

13 Aralık 2006 tarihinde BM Genel Kurulu'nda kabul edilen ve 3 Mayıs 2008'de yürürlüğe giren Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'yi Türkiye 30 Mart 2007 tarihinde imzalamıştı ve TBMM onayı beklenmekteydi. Sözleşmenin engellilerin hak ihlalleriyle karşılaştıklarında komiteye bireysel olarak şikâyetle bulunmasına olanak veren ihtiyar protokolü Türkiye tarafından henüz imzalanmadı. Sözleşme metnine ulaşmak için:
<http://www.un.org/disabilities/documents/natl/turkey.doc>

MECLİS'TE ÇOCUK HAKLARI İZLEME KOMİTESİ KURULDU

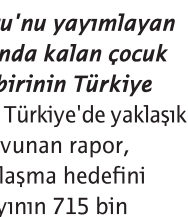
TBMM bünyesinde, siyasi parti gruplarından temsilcilerin yer aldığı Çocuk Hakları İzleme Komitesi 18 Kasım'da kuruldu. Dünyada ve Türkiye'de ilk kez oluşturulan komite, çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi için çalışacak. Komite bünyesinde oluşturulacak internet sitesi ile çocukların TBMM ile doğrudan bağlantı kurması sağlanacak. Çocuk haklarıyla ilgili yasal düzenlemelerin uygulama sonuçlarını izleyecek olan komite, eksikliklerin giderilmesi için öneriler getirecek; sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşlarının yanı sıra UNICEF gibi uluslararası kuruluşların çalışmalarından da yararlanarak, çocuk haklarının geliştirilmesi için toplumsal duyarlılığın artırılmasına katkıda bulunacak. Komite üyeleri, yapacakları düzenli toplantılarla, çocuklar tarafından kendilerine iletilen ya da kamuoyu gündemine gelen konular üzerinde araştırma yaparak önerilerini içeren raporları TBMM Başkanlığı'na sunacak.

SEMPOZYUM: İLK VE ORTA ÖĞRETİM MÜFREDATI ÇERÇEVESİNDE TARİH ÖĞRETİMİNE YENİ YAKLAŞIMLAR

İstanbul Kültür Üniversitesi ve İstanbul Kültür Eğitim Kurumları'nın Tarih Vakfı ile birlikte düzenlediği "İlk ve Ortaöğretim Müfredatı Çerçevesinde Tarih Öğretimine Yeni Yaklaşımlar" başlıklı sempozyum, 20-21 Aralık'ta Kültür Koleji İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirildi. İstanbul'da görev yapan tarih ve sosyal bilgiler öğretmenlerine açık ve ücretsiz olan sempozyumda, sosyal bilgiler ve tarih derslerindeki içerik, yöntem ve uygulamalar ayrıntılarıyla gündeme getirildi. Daha fazla bilgi için:
<http://forum.kultur.k12.tr/tarihsemp/amac.asp>

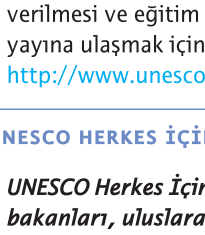
DÜNYA ASTRONOMİ YILI: DAY 2009

2009 yılı, Galileo Galilei'nin teleskopla yaptığı ilk gökyüzü gözleminin 400. yıldönümü olması nedeniyle, Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Astronomi Yılı ilan edildi. DAY 2009 etkinlikleri, her ülkede belirlenen ulusal komiteler tarafından planlanıyor ve yürütülüyor. Türkiye'de bu işlevi, Uluslararası Astronomi Birliği üyesi olan Türk Astronomi Derneği üstleniyor. ERG'nin de katkı sunduğu "Evren Sizi Bekliyor" çalışmasıyla gerçekleştirilecek olan DAY 2009 etkinlikleri, yıl boyunca dileyen herkesi astronomiyle buluşturmayı hedefliyor. DAY 2009 etkinlikleri ile ilgili daha fazla bilgi için: www.astronomi2009.org

DÜNYADAN

UNESCO: TÜRKİYE EĞİTİMDE EŞİTSİZLİĞİ ÇÖZMEKTEN UZAK

Herkes İçin Eğitim (EFA) 2009 Raporu'nu yayımlayan UNESCO, zorunlu eğitim sistemi dışında kalan çocuk sayısının 500 bini aştığı 17 ülkeden birinin Türkiye olduğuna açıkladı. 2006 verilerine göre Türkiye'de yaklaşık 729 bin çocuğun okula gitmediğini savunan rapor, Türkiye'nin 2015'e kadar %100 okullulaşma hedefini tutturamayacağı tahmin edilen bu sayının 715 bin olacağını öngörüyor. Rapor, Orta ve Doğu Avrupa bölgesindeki 8 milyon okuma yazma bilmeyen yetişkinin dörtte üçünün Türkiye'de olduğunu belirtiyor.

Raporda hükümetlerin eşitlik ve sosyal adalet konusunda daha fazla çaba harcaması talep ediyor. Bunun için temel eğitimde çocukların meşgul hale getirilmesi ve kamu harcamalarının artırılması, kız çocukların ve dezavantajlı grupların öncelik verilmesi ve eğitim kalitesinin artırılması gerektiği belirtiliyor. Bu İngilizce yayına ulaşmak için:
<http://www.unesco.org/en/education/efareport/reports/2009-governance/>

UNESCO HERKES İÇİN EĞİTİM ÜST DÜZEY GRUBU 8. TOPLANTISI

UNESCO Herkes İçin Eğitim Üst Düzey Grubu 8. Toplantısı, eğitim ve kalkınma bakanları, uluslararası kuruluşların yetkilileri ve sivil toplum temsilcilerinin katılımıyla 16-17 Aralık'ta Oslo'da gerçekleştirildi. Katılımcılar küresel mali krize rağmen "Herkes İçin Kaliteli Eğitim 2015" hedeflerini gerçekleştirilebilirlik için stratejiler önerdiler. Toplantıda hükümetlere GSMH'nin en az %4-6'sım ve kamu harcamalarının en az % 20-25'ini eğitime ayırmaları çağrısı yapıldı. Toplantı kararlarının yer aldığı Oslo Deklarasyonu'na ulaşmak için:
http://www.unesco.org/education/HLG2008/Oslo%20Declaration_Draft-6dec08.pdf

EĞİTİM İÇİN KÜRESEL KAMPANYA: BÜYÜK OKUMA 2009

Eğitim İçin Küresel Kampanya (Global Campaign for Education), 2009 Eylem Haftası'nda (20-26 Nisan 2009) herkes için okuryazarlık teması Büyük Okuma (The Big Read) projesini gerçekleştirmeye hazırlanıyor. Bütün ülkelerden katılıma açık olan proje hakkında ayrıntılı bilgi şu adreste bulunabilir:
<http://www.campaignforeducation.org/en/big-read>

ERG, bu e-bültene katkılarında dolayı İrem Aktaşlı ve Dilek Karagöz'e teşekkür eder.

İPM | IPC

İSTANBUL POLİTİKALAR MERKEZİ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ KAMPUSU
İSTANBUL POLICY CENTER
AT SABANCI ÜNİVERSİTESİ

ANNE ÇOCUK EĞİTİM VAKFI

AYDIN DOĞAN VAKFI

BAHÇESEHİR ÜNİVERSİTESİ

ENKA VAKFI

HEDEF ALLIANCE

HASYAR KADIR HAS VAKFI

Sabancı Üniversitesi

Tepe Akfen TAV Havalimanları

Vehbi Koç Vakfı

yapı merkezi

Görüş ve önerileriniz için:

KARABÖY İNİTİŞİM MERKEZİ

Bankalar Caddesi 2, Kat 5

Karaköy 34420 İstanbul

T +90 (212) 292 50 44

F +90 (212) 292 02 95

E erg@sabanciuniv.edu

www.erg.sabanciuniv.edu

EĞİTİM
REFORMU
GİRİŞİMİ